

SOCIETAT CALDES DE MALAVELLA - 22 juny 2019 2.00 h

La història de Caldes, a l'antic castell

- Un espai museogràfic repassa el patrimoni local des del Camp dels Ninots fins a l'aprofitament comercial de l'aigua
- El centre permetrà fer-hi visites guiades i tallers

Imatge de la recepció de l'espai Aquae, amb dos tapirs i un llorer. MANEL LLADÓ.

La indústria de l'aigua, representada a l'Aquae. MANEL LLADÓ.

Un espai amb les restes trobades al Camp dels Ninots permetrà que s'hi facin tallers.
MANEL LLADÓ.

Dos maniquins recorden el passat romà de Caldes i el seu tret de vila termal. MANEL LLADÓ.

JORDI FERRER - CALDES DE MALAVELLA

L'Ajuntament de Caldes de Malavella té enllestit l'espai museogràfic del centre Aquae a l'antic castell del poble, del segle XII. L'espai Aquae permetrà conèixer el patrimoni local des del Camp dels Ninots, a l'època del pliocè fa més de tres milions d'anys, fins a l'aprofitament comercial de l'aigua al municipi.

**Les eines tecnològiques
fan créixer "l'esperit
turístic" del poble**

L'equip de govern de Caldes, de Junts per Catalunya i el PSC, inaugurarà el nou espai per la festa major, a l'agost. Segons el primer tinent d'alcalde, Sergi Mir (Junts), l'espai Aquae serà un punt local de referència. “L'Aquae és un punt de trobada al qual la gent pot accedir i fer aquesta aproximació al patrimoni geològic, termal, històric i paleontològic... I és tan ric que expliquem una cosa i després ho pots anar a visitar.”

El primer museu de la història de Caldes –en termes legals no ho és– és a la planta baixa de l'antic castell, que havia estat anys enrere la seu del dispensari mèdic i de l'escola de música. És entre les termes romanes i el temple d'una banda i la Casa Rosa de l'altra. A dalt, hi ha el laboratori i les estances dels investigadors de l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (Iphes).

L'edifici és molt a prop dels vestigis trobats de l'Aquae Calidae, l'antiga vila romana. El març de l'any passat, mentre es feien els treballs d'urbanització del carrer Llagostera, es van descobrir els primers habitatges de l'època romana, d'entre el segle II aC i el segle II dC.

L'Iphes ha vetllat per la museografia. L'Iphes és un centre d'investigació de la Universitat Rovira i Virgili (URV) de Tarragona, que cada any es desplaça al Camp dels Ninots, a prop dels pisos del butà, per fer-hi unes setmanes d'excavacions. A principis de mes, l'equip encapçalat per Bruno Gómez i Gerard Campeny va descobrir un esquelet de bòvid sencer del període del pliocè, fa 3,1 milions d'anys.

La majoria de l'any, l'espai Aquae estarà obert de dimarts a dissabte. A la recepció, sorprendrà el brogit de l'aigua i dues rèpliques de tapirs – una mare i una cria– al costat d'una tortuga i un rierol i un llorer. Està documentat –explica Mir– que al Camp dels Ninots hi havia hagut un llorer. L'explosió d'un volcà de tipus Maar va fer que s'hi formés un cràter rodó i un gran llac.

Les termes i l'aigua

A banda del jaciment on s'han trobat bòvids, tapirs, peixos i altres vertebrats, el futur espai turístic inclou un repàs a la història del termalisme a Caldes des del segle XIX, el passat romà –l'esmentada Aquae Calidae– i la indústria de l'aigua.

L'espai número 3 recorda Caldes com a vila termal. “Talment com en el cas dels volcans, les aigües termals presenten una relació directa amb la presència de falles al subsol, ja que no només han esdevingut una porta d'entrada i sortida, sinó que també han contribuït a atorgar a aquestes aigües unes propietats i característiques molt especials”, s'hi pot llegir. Hi ha dos maniquins: el d'una figura d'un visitant que aprofita les aigües calentes del poble i un altre, amb túnica, que recorda el passat romà de la vila.

Per Mir, l'espai Aquae “és una eina per multiplicar el patrimoni de la història de Caldes. Caldes té un esperit turístic des dels temps de les termes, i aquest esperit creix amb les noves tecnologies”.

L'espai Aquae serà inaugurat el divendres 2 d'agost, tot i que el president de la Generalitat, Quim Torra, ja va tenir l'oportunitat de visitar-lo el dimarts 21 de maig.

A l'exterior de l'Aquae hi ha restes de columnes de basalt localitzades a l'interior d'un volcà a Sant Maurici, a sota del castell de la Malavella.

LES XIFRES

2

**maniquins
hi ha en una de les sales
de l'espai Aquae: un
representa un visitant i**

l'altre, un veí de l'Aquae Calidae.

3,1

milions d'anys enrere hi havia bòvids, peixos i petits vertebrats, segons han constatat els investigadors de l'Iphe.

16

anys fa que el Camp dels Ninots és identificat com a jaciment, segons es pot llegir en l'espai Aquae de Caldes.

242.000

euros ha costat la museografia de l'espai Aquae. En la primera fase, la de l'adequació, se n'hi van invertir 220.000.

“L'aigua és el principi de les coses”

L'Ajuntament de Caldes de Malavella negocia amb les empreses embotelladores del poble l'ús d'un pou dels antics terrenys de la Repsol, que pot ser explotat per al bé del municipi. En el futur, el consistori en podria treure un ús i construir unes termes públiques amb l'ajut d'un inversor. Passen els mil·lennis i l'aigua encara és un element substancial al poble. A la recepció del centre Aquae hi ha una frase del filòsof i matemàtic de l'antiga Grècia Tales de Milet (segle V aC) que ho recorda. “L'aigua és l'element i el principi de les coses.”

L'aigua ha estat important des del Camp dels Ninots, l'antiga Aquae Calidae i fins que la família Pla i Daniel va fer el primer embotellament a Caldes. En l'espai número 4 del nou museu selvatà es fa una repassada a la indústria de l'aigua, amb imatges d'un documental i sectors vinculats, com ara les màquines per rentar o per etiquetar. Sergi Mir explica que volen ampliar el documental recollint el testimoni d'antics treballadors de les empreses.